

چهارم
تاریخ ایران

ایران در عصر قاجاریه

زهرا مروتی

تصویرگر: فرهاد جمشیدی

سرسامه
عنوان و نام پدیدآور
میرویی، زهرا
ایران در عصر قاجاریه / زهرا میرویی
موضوعات سر
عراق فدرالی، ۱۳۹۰
موضوعات ناشری
۷۲ صفحه، مستطیل (برگسی)، عکس، سبزه‌دار
۲۶، ۲۲ س.م
فروست
عنوان تاریخ ایران، ۹۰
سایک
ISBN 978-600-251-185-0
موضوع فهرست نویسی
فنا
ناوگان
کتابخانه، ص ۷۲
موضوع
ایران تاریخ قاجاریان، ۱۱۹۳-۱۳۱۱ ق
موضوع
ایران ساکنان و فرسایندگان
کتابخانه‌ها
جاسسن، فرهاد، ۱۳۴۹، - - - - -
رده‌بندی دهی
۱۳۹۰، ۹، ۲، DSR 1311
رده‌بندی دهی
۲۱، ۹۵۵-ج
سنداره کتابخانه ملی
۲۶۷۷۰۱

 کتاب‌های گدیان
واحد کودکان و جوانان
موسسه انتشارات گدیان
www.ghadyan.org
تلفن: ۰۲۲۱-۶۶۲۰۲۲۱ (خط ۱) | ۰۲۲۶۴-۶۶۴

ایران در عصر قاجاریه

عنوان تاریخ ایران، ۹۰

زهرا میرویی

ویراستار: حمزه ربانی / تصویرگر: فرهاد جاسسنی
طراحی: اوستاد و اجرای: چند رسون گرافیک (بهزاد نوربزر)
سنداده‌ها: ساکنان - گدیان

رئیس‌مقام: سوزنی برزی

تاب اول: ۱۳۹۱ / تعداد: ۱۶۵۰ نسخه

سایک: ۱۸۵ / ۲۵۱ / ۶۰۰ / ۹۷۸ / ۰ / ۱۸۵ - 251 - 600 - 978 ISBN

سایک دوره: ۸ / ۹۶۲ / ۵۳۶ / ۹۶۲ / ۹۷۸ / ۰ / ۹۶۴ - 964 - 536 - 962 - 978 ISBN SE1

کد: ۹۱۲۱۸۰

تاب: چاپخانه گدیان، تهران

کلیه حقوق محفوظ است.

۹۰۰۰ تومان

۵

◇ پیشگفتار

دوره اول، تأسیس قاجاریه از تأسیس تا دوره محمدشاه..... ۷

- ۷ ◇ دلیل نام گذاری قاجارها به این نام چه بود؟
- ۷ ◇ دسته اشاقه باش چه کسانی بودند؟
- ۹ ◇ چگونه آقا محمدخان توانست سلسله قاجاریه را تأسیس کند؟
- ۱۰ ◇ چرا آقا محمدخان تاج نادری را بر سر گذاشت؟
- ۱۰ ◇ تهران چگونه پایتخت ایران شد؟
- ۱۱ ◇ لشکرنویس به چه کسی گفته می شد؟
- ۱۲ ◇ تخت طروس چه بود؟
- ۱۲ ◇ عباس میرزا در زمینه تجهیز قشون ایران دست به چه اقداماتی زد؟
- ۱۲ ◇ دلایل جنگ های ایران و روسیه چه بود؟

دوره دوم، سلطنت قاجاریه از محمدشاه تا مظفرالدین شاه..... ۱۴

- ۱۴ ◇ در زمان محمدشاه چه قیام هایی در ایران به وقوع پیوست؟
- ۱۴ ◇ از قائم مقام فراهانی چه می دانید؟
- ۱۵ ◇ در ارزنة الروم چه گذشت؟
- ۱۶ ◇ از هنری راولین سن چه می دانید؟
- ۱۸ ◇ نخستین روزنامه در ایران به وسیله چه کسی منتشر شد؟
- ۱۸ ◇ اصلاحات امیر کبیر چه بود؟
- ۲۰ ◇ مهد علیا که بود؟
- ۲۱ ◇ اداره نظمییه یا پلیس دارالخلافه چگونه تأسیس شد؟
- ۲۲ ◇ بنای شمس العماره در کجاست؟
- ۲۲ ◇ نخستین ناوگان دریایی ایران در چه زمانی تشکیل شد؟
- ۲۳ ◇ قدوه الکتاب لقب کیست؟
- ۲۴ ◇ دارالترجمه در چه زمانی رونق گرفت؟
- ۲۵ ◇ صندوق عدالت با چه هدفی تشکیل شد؟
- ۲۸ ◇ تمیر ناصری چهارجو چه بود؟
- ۲۸ ◇ نخستین معلم طب دارالفنون که بود؟
- ۲۹ ◇ شبیه گردانی یا تعزیه در این دوره چه تغییراتی کرد؟
- ۲۹ ◇ عکاسی در ایران چگونه رونق گرفت؟
- ۳۰ ◇ اولین زن داستان نویس ایرانی چه کسی بود؟
- ۳۲ ◇ ماشین دودی چگونه وارد ایران شد؟
- ۳۳ ◇ نخستین ایستادگی مردم و روحانیون در برابر شاه چه بود؟
- ۳۴ ◇ از قاتل ناصرالدین شاه چه می دانید؟

دوره سوره قاجار نه؛ از معضراتی شاه ناسقوط سلسله قاجار به..... ۲۶

- ۲۶ نهضت مشروطه در ایران چگونه آغاز شد؟
- ۲۷ در متن فرمان مشروطه چه نوشته شده بود؟
- ۲۹ نیروهای اجتماعی تأثیر گذار در نهضت مشروطه چه نیروهایی بودند؟
- ۳۹ در نامه‌های اسیرینگ رایس چه نوشته شده بود؟
- ۴۰ از بی بی مریم چه می‌دانید؟
- ۴۱ چرا بحران نان در دوره مشروطه به وجود آمد؟
- ۴۱ بهانه محمدعلی شاه برای حمله به مجلس چه بود؟
- ۴۳ لیاخوف چگونه مجلس را به توپ بست؟
- ۴۴ استبداد صغیر به چه دوره‌ای گفته می‌شود؟
- ۴۵ چرا محمدعلی شاه به سفارت روسیه پناهنده شد؟
- ۴۷ خلعت پوشان چه رسمی بود؟
- ۴۸ محمدعلی شاه برای چه کارهایی استخارد می‌کرد؟
- ۴۸ اوضاع عمومی مردم ایران در جنگ جهانی اول چگونه بود؟
- ۴۹ چرا انگلیسی‌ها مانع حضور ایران در کنفرانس صلح یاریس شدند؟
- ۵۰ در مذاکره محرمه وثوق الدوله با کاکس چه گذشت؟
- ۵۰ چرا احمدشاه از فرخی یزدی به عدلیه شکایت کرد؟
- ۵۱ رئیسعلی دلواری که بود؟
- ۵۳ سلسله قاجار به چگونه منقرض شد؟

اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دوره قاجار به..... ۵۴

- ۵۴ دابوری و مجازات مجرمان در این دوره چگونه صورت می‌گرفت؟
- ۵۵ در دوره قاجار جمعیت ایران چه وضعیتی داشت؟
- ۵۵ وضعیت طبقات اجتماعی در دوره قاجار چگونه بود؟
- ۵۶ از شریات زنان در دوره قاجار به چه می‌دانید؟
- ۵۷ در رأس هرم اجتماعی قاجارها چه کسی قرار داشت؟
- ۵۸ نمایش تخت‌رو حوضی چه نمایشی بود؟
- ۵۸ صادرات و واردات ایران در دوره قاجار به چه بود؟
- ۶۰ در دوره قاجار به چه نوع سکه‌هایی رواج داشت؟
- ۶۱ کمال الملک که بود؟
- ۶۳ هنر نقاشی در دوره قاجار چگونه بود؟
- ۶۴ در این دوره پزشکان چگونه به مداوای بیماران می‌پرداختند؟
- ۶۵ آموزش و پرورش در این دوره چگونه بود؟
- ۶۶ پرچم ایران در دوره قاجار به چه شکل بود؟
- ۶۷ پوشاک زنان و مردان چگونه بود؟
- ۶۸ جشن عید نوروز در دربار قاجار به چه گونه برگزار می‌شد؟
- ۷۰ از زمین‌لرزه‌های دوره قاجار به چه می‌دانید؟
- ۷۱ آثار باستانی در این دوره چه سرنوشتی داشتند؟

پیشگفتار

کتاب حاضر، تصویری کلی از اوضاع اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ایران در عصر قاجاریه را به خوانندگان ارائه می‌دهد. در این دوره از تاریخ، ما شاهد حوادث و وقایعی هستیم که مدت‌ها کشورمان تحت تأثیر آن قرار گرفته است. حوادثی چون، جنگ‌های ایران و روسیه، جدایی افغانستان، انقلاب مشروطیت، به توپ بستن مجلس و... که همگی اثرات بلندمدتی در تاریخ ایران داشته‌اند.

این مجموعه در چهار فصل تدوین شده است، در فصل اول، دوره اول سلطنت قاجاریه از تأسیس تا روی کار آمدن محمدشاه، در فصل دوم، سلطنت محمدشاه تا پایان پادشاهی ناصرالدین شاه، در فصل سوم، از روی کار آمدن مظفرالدین شاه تا پایان حکومت قاجاریه، و در فصل آخر اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران عصر قاجاریه به تصویر کشیده شده است.

نکات عمده‌ای که در تدوین این مجموعه مورد توجه قرار گرفته است: رعایت ترتیب حوادث و سندهای تاریخ ایران عصر قاجار از تأسیس تا انقراض، پرداختن به ساختار اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و نظامی آن و توجه ویژه به آموزش تاریخ از طریق تصاویر می‌باشد. از میان ده‌ها کتاب مربوط به تاریخ قاجار، آنچه را که از لحاظ تاریخی واجد ارزش و شایسته نگارش بوده، گزینش شده و فهرست آنها در پایان کتاب قرار گرفته است.

مؤلف، از همکاری‌های بی‌شائبه دوستان به ویژه جناب آقای مسعود جوادیان و جناب آقای عباس توسلیان کمال تشکر را ابراز می‌دارد.

پادشاهان سلسله قاجاریه

